

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Катанић Душан Борко
Датум и место рођења	23.3.1985. године у Чачку

Основне студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Факултет спорта и физичког васпитања
Студијски програм	Основне академске студије, физичко васпитање и спорт
Звање	Дипломирани професор физичког васпитања и спорта
Година уписа	2005.
Година завршетка	2015.
Просечна оцена	8.44

Магистер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Факултет спорта и физичког васпитања
Студијски програм	Магистер академске студије, физичко васпитање и спорт
Звање	Магистер професор физичког васпитања и спорта
Година уписа	2015.
Година завршетка	2016.
Просечна оцена	9.10
Научна област	Физичко васпитање и спорт
Наслов завршног рада	Анализа и утицај средстава тактике напада на разлике у игри учесника финала Европског првенства 2016. у фудбалу

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Факултет спорта и физичког васпитања
Студијски програм	Докторске академске студије - спортске науке
Година уписа	2018.
Остварен број ЕСПБ бодова	150
Просечна оцена	9.43

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Ефекти различитих програма физичког вежбања на моторички статус и когнитивне способности деце предшколског узраста
Име и презиме ментора, звање	Александра Алексић-Вељковић, доцент
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	8/18-01-005/21-018 26.05.2021. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	250
Број поглавља	14
Број слика (шема, графикона)	85
Број табела	33
Број прилога	5

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р.бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Aleksić Veljković, A., Katanić, B., & Mašanović, B. (2021). Effects of a 12-Weeks Yoga Intervention on Motor and Cognitive Skills of Preschool Children. <i>Frontiers in Pediatrics</i> 79926(9), 1-6.</p> <p>Студија истражује ефекте 12-недељног јога програма на моторичке и когнитивне способности деце предшколског узраста. Деца предшколског узраста (n=45; узраст 5–6 година) била су насумично додељена интервенцији јоге (n = 23; сесије по 30 минута три пута недељно) или контролној групи (n = 22). Моторичке способности (фина моторичка интеграција, ручна спретност, равнотежа и билатерална координација) и когнитивне (визуелна меморија, коцке за слагање и кодови) процењиване су пре и после периода интервенције у обе групе. Подаци су анализирани коришћењем ANOVA поновљених мерења. Учешће деце предшколског узраста у јога интервенцији значајно је унапредило њихове моторичке способности, али не и когнитивне способности.</p>	M21a
2	<p>Katanić, B., Aleksić Veljković, A., Stojilković, N., Stanković, S., & Mitić, P. (2022). Effects of a 12-Weeks Aerobic Training on the Cognitive and Motor Skills of Preschool Children. <i>Facta universitatis-series: Physical Education and Sport</i>, 19(3), 223-232.</p> <p>Циљ истраживања био је да се утврде ефекти аеробног тренинга на когнитивне и моторичке способности деце. Учесници су насумично подељени на: експерименталну групу (n=25, 6.35±0.32 година) која је спроводила три тренинга седмично током 12 недеља и контролну групу (n=22, 5.90±0.27 година). За процену когнитивних способности деце коришћен је тест школске зрелости, тачније три подтеста: визуелно памћење, коцке за слагање и кодови. За процену моторичких способности коришћена је батерија тестова BOT-2, односно њени подтестови: фина моторичка интеграција, мануелна спретност, билатерална координација и равнотежа. Резултати показују да је аеробни тренинг имао значајан утицај на моторичке способности, али не и на когнитивне.</p>	M24

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА

НЕ

образложење

На основу оствареног броја бодова у пољу друштвено-хуманистичких наука, ментор испуњава услове предвиђене Законом о високом образовању, статутом Универзитета и статутом Факултета спорта и физичког васпитања.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (до 500 речи)

У поглављу **Увод** кандидат образлаже истраживачки проблем указујући да постоји потреба за одређивањем програма физичког вежбања који ће дати утицај на моторички и когнитивни простор деце предшколског узраста. Кандидат указује на важност физичког вежбања на моторички статус и когнитивне способности деце, нарочито у периоду предшколског узраста. Међутим, наглашава да постоји веома мали број истраживања која су упоређивала различите програме физичког вежбања деце, као и да није довољно разјашњено које врсте тренинга ће дати најбоље резултате и на које психо-физичке аспекте. Кандидат у уводу указује на узрасне карактеристике деце у овом периоду и дефинише основне појмове уско повезане са темом истраживања. У поглављу **Досадашња истраживања** дат је преглед досадашњих студија које су се бавиле утицајем програма физичког вежбања на моторичке способности, моторичке вештине и когнитивне способности деце старијег предшколског узраста уз критички осврт на дате студије. У поглављу Предмет и проблем, кандидат је прво дефинисао **Предмет истраживања** који представљају различити програми физичког вежбања (аеробни тренинг, фонетска гимнастика и јога вежбање), као и њихови ефекти на моторички и когнитивни простор предшколске деце. На основу постављеног предмета истраживања дефинисан је **Проблем истраживања**, где се поставља питање какве ће ефекте имати различити модели физичког вежбања, као и који ће од њих имати веће ефекте на развој моторичких и когнитивних способности деце предшколског узраста? На основу дефинисаног предмета истраживања, **Циљ истраживања** јесте да се утврде ефекти различитих дванаестонедељних програма физичког вежбања (аеробни тренинг, фонетска гимнастика и јога вежбање) на моторички простор и когнитивне способности предшколске деце. **Дефинисаним хипотезама** се претпостављало да ће експериментални програми значајно утицати на промене моторичких способности, моторичких вештина и когнитивних способности деце предшколског узраста. У методу истраживања дефинисан је узорак испитаника, узорак мерних инструмената уз потврђене метријске карактеристике тестова у претходним истраживањима, дефинисани су и експериментални програми, као и адекватне методе обраде података. **Резултати** су структурирани кроз пет потпоглавља у којима су приказани дескриптивни параметри, разлике између група на иницијалном мерењу, разлике између иницијалног и финалног тестирања за сваку групу, разлике између група на финалном тестирању и ефекти различитих експерименталних

третмана на моторички простор и когнитивне способности деце предшколског узраста. Утврђени су позитивни ефекти аеробног тренинга на моторичке способности: билатерална координација ($p=0.004$), равнотежа ($p=0.000$) и телесна координација ($p=0.000$), као и моторичке вештине: локомоторне вештине ($p=0.000$), манипулативне вештине ($p=0.001$) и укупна груба моторика ($p=0.000$). Такође, утврђени су позитивни ефекти јога тренинга на равнотежу ($p=0.000$) и телесну координацију ($p=0.000$), као и на когнитивне параметре: визуелна меморија (0.002) и укупне когнитивне способности (0.042). Програм фонетске гимнастике није остварио позитивне ефекте. Добијеним резултатима остварен је циљ истраживања и приказан утицај различитих програма на моторички простор и когнитивне способности деце предшколског узраста. **Дискусија** садржи детаљну анализу, дискусију и компарацију остварених резултата са резултатима сличних истраживања. У поглављу **Закључак** анализирано је потврђивање или одбацивање свих постављених хипотеза понаособ.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (до 200 речи)

Са циљем да се испитају и утврде ефекти различитих дванаестонедељних програма физичког вежбања на моторички простор и когнитивне способности деце предшколског узраста, постављени су адекватни задаци. Методолошки прецизно, примењивањем адекватних статичких метода, добијени су резултати који указују на ефекте различитих програма физичког вежбања на развој моторичких и когнитивних способности деце. Утврђени су позитивни ефекти аеробног тренинга на моторичке способности (билатерална координација, равнотежа и телесна координација) и моторичке вештине (локомоторне вештине, манипулативне вештине и укупна груба моторика). Такође, утврђени су позитивни ефекти јога тренинга на равнотежу и телесну координацију, као и на когнитивне параметре: визуелна меморија и укупне когнитивне способности. Програм фонетске гимнастике није остварио позитивне ефекте. Добијеним резултатима остварен је циљ истраживања и приказан утицај различитих програма на моторички простор и когнитивне способности деце предшколског узраста.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (до 200 речи)

Оригинални научни допринос огледа се у томе што истраживање даје информације о ефикасности предложених експерименталних програма (аеробног вежбања, јога вежбања и фонетске гимнастике) на моторички простор и когнитивне способности деце предшколског узраста. Утврђено је која врста програма физичког вежбања има већи ефекат и на које параметре моторичког и когнитивног простора деце предшколског узраста. Како је ово једно од првих истраживања на ову тему на Факултету спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, а такође веома је мали број и домаћих истраживања уопште, дати рад може представљати добру основу за даља истраживања на овом пољу. Практични значај истраживања односи се на могућност практичне примене датих програма (аеробног вежбања, јога вежбања и фонетске гимнастике) или одређених делова програма у раду са децом предшколског узраста.

Оцена самосталности научног рада кандидата (до 100 речи)

Кандидат Борко Катанић је у свим фазама израде докторске дисертације показао висок ниво стручности и самосталности у бављењу научно-истраживачким радом. Самосталност кандидата огледа се у пројектовању и планирању дисертације, као и у спровођењу комплетног истраживања до коначне израде докторске дисертације. Резултати урађене докторске дисертације објављени су у научним часописима категорија M21a и M24, а у плану је још неколико научних радова из ове дисертације који ће бити публиковани такође у водећим међународним научним часописима.

ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Докторска дисертација под називом „ЕФЕКТИ РАЗЛИЧИТИХ ПРОГРАМА ФИЗИЧКОГ ВЕЖБАЊА НА МОТОРИЧКИ СТАТУС И КОГНИТИВНЕ СПОСОБНОСТИ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА“ кандидата Борка Катанића представља оригиналан научно-истраживачки рад урађен по свим принципима и методама научних истраживања у области спортских наука. Комисија предлаже Наставно-научном већу Факултета спорта и физичког васпитања, да прихвати позитивну оцену урађене докторске дисертације и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке ННВ о именовану Комисије 8/18-01-005/21-018

Датум именовања Комисије 26.05.2021. године

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Ненад Стојиљковић, ванредни професор		<i>Nenad Stojiljkovic</i>
	председник		
	Научне дисциплине у спорту и физичком васпитању (Научна област)	Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу, Универзитет у Нишу, Србија. (Установа у којој је запослен)	
2.	Александра Алексић-Вељковић, доцент		<i>Aleksandra Veljkovic</i>
	ментор, члан		
	Научне дисциплине у спорту и физичком васпитању (Научна област)	Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу, Универзитет у Нишу, Србија. (Установа у којој је запослен)	
3.	Слађана Станковић, доцент		<i>Slađana Stanokovic</i>
	члан		
	Физичка култура са методиком (Научна област)	Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, Србија. (Установа у којој је запослен)	
4.	Петар Митић, ванредни професор		<i>Petar Mitic</i>
	члан		
	Научне дисциплине у спорту и физичком васпитању (Научна област)	Факултет спорта и физичког васпитања у Нишу, Универзитет у Нишу, Србија. (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

13.01.2022. Ниш